

Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010 ve vztahu k obvodu Slezská Ostrava

V rámci procesu komunitního plánování ve městě Ostrava (dále jen KP) je jednou z cílových skupin také skupina Romské etnikum, která prostřednictvím cílů a opatření řeší problematiku sociálně vyloučených romských lokalit ve městě Ostrava, tedy i na území městského obvodu Slezská Ostrava. Strategický dokument Lokálního partnerství Slezská Ostrava vychází ze strategického dokumentu města Ostravy – **Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010**. Strategický plán reflektuje stanovené cíle opatření a jejich dosavadní naplňování na území obvodu Slezská Ostrava a některé z nich dále rozpracovává dle stanovených priorit do konkrétních cílů a opatření pro příští období.

Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit je druhým strategickým dokumentem, udávajícím směr rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010.

V 2. KP sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010 byly definovány potřeby cílové skupiny ve vztahu k charakteru a možnostem poskytovaných služeb. Některé korespondují s potřebami definovanými členy Lokálního partnerství Slezská Ostrava jako priority:

1. Bydlení – v případě, že lidé nemají zajištěno zázemí, každá další potřeba je druhořadá
2. Finance - velká část cílové skupiny se potýká s velkými finančními problémy, zadlužeností, exekucemi
3. Zaměstnání - nalézt vhodné zaměstnání a udržet si jej
4. Vzdělávání - dokončit základní vzdělání a zapojit se do různých rekvalifikačních kurzů na Úřadu práce
5. Odstranit bariéry ve smyslu předsudků, neochoty přijímat Romy za sobě rovné apod.
6. Informace (poradenství) - oblast právního poradenství, sociálně právního poradenství, doprovod klienta právníkem k soudnímu jednání

Výsledná tabulka SWOT analýzy:

Silné stránky <ul style="list-style-type: none">• Dobrá spolupráce mezi NNO• Dobrá spolupráce mezi NNO a magistrátem• Možnosti dalšího vzdělávání• Reakce na potřeby klientů• Pilotní projekty	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">• Nespolečnost s ÚP• Malé zapojení uživatelů• Demotivace (peníze)• Zhoršení sociální situace uživatelů• Nevyužití všech možností získávání financí• Nízká aktivita členů pracovní skupiny
Příležitosti <ul style="list-style-type: none">• Růst vzdělávání Romského etnika• Standardy kvality služeb• Komunitní plán 1 a jeho aplikace KP do praxe (bydlení)• ESF 2007 - 2013• Zapojení ziskového sektoru• Možnost zapojení Romského etnika• Sladit vícezdrojové financování	Ohrožení <ul style="list-style-type: none">• Není stabilní spolupráce mezi NNO a ÚMOB• Zákon o sociálních službách• Bydlení• Nekontinuitnost politického rozhodování (volby)• Slabý management• Nedostatek financí pro NNO (začátek roku)

zdroj: 2. komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010

Strategický plán lokality Slezská Ostrava 2010

1

Vzhledem k tomu, že rok 2010 je věnován vytváření 3. KP sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava 2011 – 2014, byly vytvářeny nové SWOT analýzy, ze kterých vyplynula tato SWOT analýza:

Silné stránky <ul style="list-style-type: none">- spolupráce s ostatními organizacemi- dobrá finanční podpora města- pracovní tým- existující komunitní plán reagující na potřeby- schopnosti a dovednosti klientů- pozitivní příklad- existence organizací zabývajících se cílovou skupinou- dobrovolníci- dobrá spolupráce s některými majiteli domů- znalost cílové skupiny jako komunity- podpora nadřízených- pěkně vybavené prostory- školení- pracovní skupiny- schopnost pružně reagovat a psát projekty- aktivní zapojení cílové skupiny- zjednodušení systému podávání žádostí na město- politická reprezentace	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none">- nízká vzdělanost cílové skupiny a s tím spojené problémy s pracovním uplatněním cílové skupiny- nedobrá pověst cílové skupiny a negativní vnímání veřejnosti ve vztahu k pomoci cílové skupině- rezignace klientů, nízká motivovanost ke změně- financování- zadluženost cílové skupiny- špatná bytová politika města- malá úspěšnost v práci- zjištění efektivity projektů- přetíženost pracovníků na kumulované funkci- časová náročnost finančního vyúčtování projektů podpořených městem- neodstraňování příčin- politická reprezentace- špatná komunikace s majiteli domů- nedostatečná informovanost cílové skupiny
Příležitosti <ul style="list-style-type: none">- vícezdrojové financování- příklady dobré praxe odjinud- spolupráce neziskového a ziskového sektoru- školení- inspekce kvality- politická reprezentace- sociální podnikání	Ohrožení <ul style="list-style-type: none">- nekomplexnost řešení problémů cílové skupiny- financování- nedostatek pracovních příležitostí- nedostatečná legislativa- nezájem lidí- negativní vnímání veřejnosti ve vztahu k pomoci cílové skupině- špatná bytová politika města- špatná legislativa ve finanční oblasti- nedobrá pověst cílové skupiny- politická reprezentace- inspekce kvality

zdroj: pracovní materiál pracovní skupiny Romské etnikum

Pracovní skupina Romské etnikum má 26 členů, z nichž někteří jsou také členy Lokálního partnerství: ASZ, Slezská Ostrava – Úřad městského obvodu Slezská Ostrava, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MMO, o.s. Společně –Jekhetane, o.s. Vzájemné soužití, Diecézní charita ostravsko-opavská, RPG Management, Policie ČR.

Zhodnocení 2. KP sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010 ve vztahu k městskému obvodu Slezská Ostrava ze rok 2009

V 2. KP sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010 jsou uvedeny následující cíle a opatření:

Cíl 1	Realizace stávajících sociálních služeb a aktivit
Popis a zdůvodnění cíle	Na základě provedených analýz definovala skupina jako velmi potřebnou podporu sociálních služeb a aktivit minimálně ve stávajícím rozsahu. Stávající rozsah služeb umožní řešení alespoň těch nejpálčivějších problémů cílové skupiny – ať už formou terénní sociální práce, nebo nabídkou dalších služeb a programů.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	1.1 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež 1.2 Terénní sociální práce (Terénní sociální pracovník, terénní pracovník, policejní asistent, zdravotně-sociální pomocník) 1.3 Odborné sociální poradenství 1.4 Sociální bydlení s doprovodným sociálním programem
Cíl 2	Řešit problematiku sociálního bydlení na území města
Popis a zdůvodnění cíle	Právo na přiměřené bydlení je základním právem každého člověka, které je zakotveno v listině základních práv a svobod. Vyřešení problému přiměřeného bydlení se většinou nastartuje řešením některých dalších problémů lidí z romské komunity v sociální oblasti. Pokud již v některých městských obvodech existují lokality hustě osídlené Romy, pak musí platit princip průchodnosti lokality směrem ven i dovnitř. Tento program se osvědčil, proto zůstává i nadále jako priorita. Problematika sociálního bydlení nabývá neustále na významu, proto je potřeba řešit tuto záležitost systémově z pohledu celého města, a to vzhledem k rozdílným přístupům jednotlivých městských obvodů.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.1 Rozšíření sociálního bydlení s doprovodným sociálním programem v lokalitách Moravská Ostrava a Přívoz, Vítkovice, Mariánské Hory a Hulváky, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava 2.2 Snaha o systémové řešení problematiky sociálního bydlení včetně návrhu na vypracování celoměstské strategie, případná iniciace návrhu na změnu statutu
Cíl 3	Získání a udržení trvalého zaměstnání
Popis a zdůvodnění cíle	Pro romskou komunitu je charakteristická nízká kvalifikace a dlouhodobá nezaměstnanost. Mladí lidé se velmi často po ukončení základní školy evidují na úřadech práce, dále se nezdělávají. Dalším problémem je získat a udržet si trvale zaměstnání.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.1 Rozšiřovat možnosti a kapacity rekvalifikačních kurzů s návazností na získání pracovního místa, podpora a rozšiřování pracovních míst v NNO a podpora vzdělávacích kurzů s návazností na zaměstnání 3.2 Podpora programů podporovaného zaměstnávání 3.3 Rozšíření kapacity veřejně prospěšných prací 3.4 Iniciace a podpora vzniku sociální firmy

Cíl 4	Vzdělávání
Popis a zdůvodnění cíle	Rozšířit možnosti a kapacity vzdělávání pro občany pocházející z romských komunit. Uživatelé sociálních služeb pocítují potřebu vzdělávání jako velmi významnou. Vzhledem k nižší kvalifikaci této cílové skupiny a restrukturalizaci trhu práce, vedoucí k omezení nízko-kvalifikovaných pracovních míst, je změna a zvýšení kvalifikace nezbytností pro uplatnění na trhu práce. Nízká kvalifikace cílové skupiny má negativní dopad na ostatní oblasti života této cílové skupiny (práce, finance, bydlení, povědomí o vzdělanosti této cílové skupiny apod.) a veškerá opatření uskutečněná ve prospěch této cílové skupiny jsou, bez zvýšení vzdělanosti, pouze dočasná. Ze zkušenosti poskytovatelů sociálních služeb, uživatelé, jenž nabudou vyššího vzdělání, mají vyšší šanci sociální inkluze, nepotřebují využívat sociálních služeb, a navíc jsou sami schopni napomáhat k začlenění lidem z romské komunity.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	4.1 Rozšíření kapacity oboru Pedagogika pro asistenty ve školství, možnost doplnění středoškolského vzdělání
Cíl 5	Potřeba odstranit bariéry
Popis a zdůvodnění cíle	Potřeba odstraňování bariér ve smyslu předsudků, zmírnění oboustranných a vzájemných předsudků, odstranění mantinelů a propastí apod.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.1 Informační kampaně 5.2 Podpora společných aktivit majority a cílové skupiny 5.3 Podpora činnosti lidskoprávních týmů NNO

zdroj: 2. komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava do roku 2010

Ve vztahu k městskému obvodu Slezská Ostrava, kde působí Lokální partnerství, se cíle a opatření naplňovaly následujícími aktivitami:

Cíl 1 – Realizace stávajících sociálních služeb a aktivit

Opatření 1.1. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

- na území působnosti Lokálního partnerství Slezská Ostrava jsou provozovány 4 nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, a to v lokalitě Hrušov – NZDM KC Hrušov, Liščina – NZDM KC Liščina a Zárubek – NZDM KC Zárubek o.s. Vzájemné soužití a na Vesničce soužití DCHOO. Dále v lokalitě Muglinov o.s. Společně - Jekhetane provozovalo otevřený klub KLUB-KO. Do naplňování tohoto opatření se zapojil také odbor sociálních věcí městského úřadu Slezská Ostrava, a to v lokalitě Riegrova, kde otevřel a provozoval klub pro děti a mládež za spolupráce s dobrovolnickým centrem o.s. S.T.O.P. V lokalitě Kunčičky funguje školní klub při ZŠ Škrobálkově, který provozuje DCHOO.

Opatření 1.2. Terénní sociální práce

- terénní sociální práce byla poskytována obyvatelům sociálně vyloučených lokalit na území městského obvodu Slezská Ostrava prostřednictvím o.s. Vzájemné soužití – lokality Hrušov, Liščina a Zárubek, o.s. Společně – Jekhetane v lokalitě Muglinov, DCHOO ve Vesničce soužití a o.s. Centrom v lokalitě Kunčičky. V lokalitě Slezská Ostrava také působí 4 policejní asistenti – pracovníci v sociálních službách z o.s. Vzájemné soužití. Z NNO terénní sociální práci v lokalitách Slezské Ostravy poskytovalo 13 terénních pracovníků a terénních sociálních pracovníků. Terénní sociální práce byla také realizována odborem sociálních věcí městského úřadu Slezská Ostrava prostřednictvím romského a sociálního asistenta a prostřednictvím koordinátora činnosti v sociálně vyloučených lokalitách a terénního sociálního pracovníka odloučeného pracoviště na Riegrově ulici v Ostravě – Hrušově.

Opatření 1.3. Odborné sociální poradenství

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

- odborné sociální poradenství obyvatelé sociálně vyloučených lokalit Slezské Ostravy využívali prostřednictvím Sociálně právní poradny o.s. Vzájemné soužití v Moravské Ostravě, a prostřednictvím odborného poradenství poskytovaného ve Vesničce soužití DCHOO a v Poradenském a informačním centru Diecézní charity ostravsko – opavské.

Opatření 1.4. Sociální bydlení s doprovodným sociálním programem

- opatření bylo naplňováno o.s. Vzájemné soužití, které ve spolupráci s RPG Byty, s.r.o. provozuje 11 bytů určených pro sociální bydlení s doprovodným sociálním programem rodin s dětmi. Jeden z těchto bytů k tomu určených se nachází v lokalitě Kunčičky, ostatní jsou v jiném obvodu Ostravy nebo v okolních městech (Petřvald, Orlová, Karviná). Dalším významným realizátorem tohoto opatření je o.s. Centrom, které provozuje 32 bytů určených k této aktivitě (ani jeden však není v městském obvodu Slezská Ostrava).

Cíl 2 – Řešit problematiku sociálního bydlení na území města

Opatření 2.1. Rozšíření sociálního bydlení s doprovodným sociálním programem v lokalitách Moravská Ostrava a Přívoz, Vítkovice, Mariánské Hory a Hulváky, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava

- v městském obvodu Slezská Ostrava se toto opatření v roce 2009 nenaplnilo, i když v jiných obvodech došlo k získání dalších bytů pro realizaci této aktivity. Přesto je velice pravděpodobné, že někteří obyvatelé Slezské Ostravy využívají této aktivity i mimo území tohoto městského obvodu.

Opatření 2.2. Snaha o systémové řešení problematiky sociálního bydlení včetně návrhu na vypracování celoměstské strategie, případně iniciace návrhu na změnu statutu

- opatření nebylo v roce 2009 naplňováno, i přes snahy romského koordinátora se nenašla vůle vzhledem k tomu, že statutární město Ostrava nedisponuje byty, ty mají ve své správě jednotlivé městské obvody, které s nimi samostatně hospodaří.

Cíl 3 – Podpora a rozvoj dobrovolnické služby

Opatření 3.1. Rozšiřovat možnosti a kapacity rekvalifikačních kurzů s návazností na získání pracovního místa, podpora a rozšiřování pracovních míst v NNO a podpora vzdělávacích kurzů s návazností na zaměstnání

- naplňováním tohoto opatření byla realizace rekvalifikačního kurzu pracovníků v sociálních službách dle požadavků zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, vzdělávacím střediskem AJAK. Tato rekvalifikace byla zaměřena na vyškolení pracovníků z řad samotných Romů, kteří by následně našli uplatnění při práci v sociálně vyloučených romských lokalitách.

Opatření 3.2. Podpora programů podporovaného zaměstnávání

- toto opatření bylo naplňováno jednak formou pracovního poradenství poskytovaného o.s. Vzájemné soužití a DCHOO – Vesničkou soužití, jednak výkonem dobrovolnické služby samotných obyvatel sociálně vyloučených lokalit prostřednictvím o.s. S.T.O.P., které v rámci dobrovolnické akreditace vysílalo dobrovolníky do přijímajících

organizací, např. o.s. Vzájemné soužití, odbor sociálních věcí městského úřadu Slezská Ostrava.

Opatření 3.3. Rozšíření kapacity veřejně prospěšných prací

- toto opatření naplňuje obvod Slezská Ostrava – je vytvořena pracovní četa. Dále obvod reagoval na potřebu veřejné služby a zřídil 20 míst. Nejlépe zapojení lidé do veřejné služby přešli následně na veřejně prospěšné práce.

Opatření 3.4. Inicivace a podpora vzniku sociální firmy

- opatření nebylo naplňováno

Cíl 4 – Vzdělávání

Opatření 4.1. Rozšíření kapacity oboru Pedagogika pro asistenty ve školství, možnost doplnění středoškolského vzdělání

- opatření již bylo naplněno v předešlých letech, kdy na Střední škole prof. Matějčka v Ostravě – Porubě byly otevřeny dva studijní obory v denní i dálkové formě studia – Pedagogika ve školství a Sociální činnost pro etnické menšiny

Cíl 5 – Potřeba odstranit bariéry

Opatření 5.1. Realizace informačních kampaní

- informační kampaně mají za cíl změnit vzájemné předsudky a stereotypy majority a romské komunity. Jedná se zejména o zveřejňování příkladů dobré praxe, informování veřejnosti o aktivitách NNO, které pracují s cílovou skupinou pracovní skupiny. Do realizace opatření v rámci Slezské Ostravy se zapojily o.s. Společně – Jekhetane, o.s. Vzájemné soužití, DCHOO – Vesnička soužití.

Opatření 5.2. Podpora společných aktivit majority a cílové skupiny

- v roce 2009 se uskutečnily v rámci naplňování tohoto opatření např. tyto aktivity: Lidé lidem - den sociálních služeb, divadelní představení dětí a mládeže z lokalit Hrušov, Liščina, Zárubek, Mezinárodní multikulturní festival, Mezinárodní den Romů, Stop rasismu, společné letní tábory, setkání obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách apod. Do realizace opatření v rámci Slezské Ostravy se zapojily o.s. Společně – Jekhetane, o.s. Vzájemné soužití, DCHOO – Vesnička soužití.

Opatření 5.3. Podpora činnosti lidskoprávních týmů NNO

- opatření nebylo v roce 2009 naplňováno.